

AVSKYTINGSPLAN FOR SETESDAL-RYFYLKE 2014.

Innledning

Årets avskytingsplan har framkommet som et resultat av diskusjonene om bestandsstatus, mål og virkemidler. Målene i den nye bestandsplanen som gjelder fram til 2018 ligger selvfølgelig i bunnen, men det er også forsøkt å ta hensyn til de signaler som er kommet fra rettighetshavere og andre med interesser i villreinforvaltningen. Prosessen er gjennomført som et samarbeid mellom styret i SRV og Kurt Jerstad ved Jerstad Viltforvaltning. Det tradisjonelle figurgrunnlaget er også i år ajourført. Siden vi har utarbeidet ny bestandsplan er disse figurene lagt inn der.

Bestandsstørrelse

På grunn av områdets størrelse og topografi er det svært vanskelig å få nøyaktige tall for bestandsstørrelsen i Setesdal-Ryfylke. Kalvetellingene i juli hvor det telles antall dyr i fostringsflokker fotografert fra helikopter er derfor viktige for å vurdere bestandsutviklingen. Det ble i 2013 dokumentert et fødselsoverskudd på 189 dyr og hvert av de siste 11 årene er det registrert et betydelig fødselsoverskudd. Dette viser at bestanden har vært i vekst i hele denne perioden. Dersom vi beregner bestandsstørrelsen ut fra kalvetellingen i 2009 finner vi at årets bestand er ca 3200 dyr. Ved alle beregningene er det satt en naturlig dødelighet på 5% per år og det er lagt til grunn at 90% av dyrene er funnet. Ut fra observasjoner av radiomerkede dyr er det ikke registrert utvandring eller innvandring av betydning. I avskytingsplanen er det derfor lagt til grunn at bestanden denne vinteren er ca 3200 dyr.

Ved utarbeiding av planer og fastsettelse av fellingsmål har det de siste årene blitt fremholdt fra enkelte hold at sørområdet er omtrent tomt for dyr. Ved kalvetellingen i 2013 ble det funnet 751 dyr i sør. Ved å legge til bukkeandelen som er kjent fra strukturtellingene i 2011 og beregne vinterbestand på vanlig måte har vi ut fra disse tellingene denne vinteren beregnet en bestand på nesten 1000 dyr i sørområdet. Minimum antall dyr i sørområdet denne vinteren er nesten 900 dyr.

Forutsetninger

Ved utarbeidelse av årets avskytingsplan for Setesdal Ryfylke er følgende hovedpunkter lagt til grunn:

- Det ble dokumentert 473 kalver ved kalvetellingen i 2013, mens den antatte produksjonen var opp mot 800 kalver. Avskytingen var 284 dyr. Kjent og antatt fødselsoverskudd i 2013 blir da hhv. 189 og 500 dyr.
- Bare de fem siste årene er det dokumentert et samlet fødselsoverskudd på ca 1300 dyr i villreinområdet.
- Det er lagt til grunn en økning i bestandsstørrelse fra 2900 dyr forrige vinter til 3200 dyr denne vinteren.
- Vi kan forvente en produksjon i 2014 på ca 800 kalver.
- For gradvis å øke vinterbestanden opp mot 3500 dyr settes fellingsmålet til 500 dyr.
- For å øke andel storbuks i bestanden ytterligere, og dermed få mer dyr i randområdene, blir andelen frikort redusert.

- Det er et mål å øke bestanden opp mot 1500 i sør og samtidig stabilisere den på 2000 dyr i nord. Derfor må kortfordeling og minsteareal for første gang på mange år være forskjellig i sør og nord.
- Bestanden på Setesdal Austhei er på minimum 2000 dyr og derfor vesentlig høyere enn bestandsmålet på 1500 dyr, men har trolig ikke redusert bestanden noe i 2013.

Avskytingsplanen

Ved jakta i 2013 ble det oppnådd 23% felling (11% i sør og 50% i nord), mens det i avskytingsplanen var lagt til grunn 37% felling. I mange år har fellingsprosenten blitt betydelig lavere enn det som er lagt til grunn i planen. Dermed har fellingen blitt betydelig lavere enn fellingsmålet. For å få et bedre samsvar mellom disse har vi i år valgt å redusere forventet felling til 31%. Fellingsmålet settes til 500 dyr. Dette er bare 50 dyr høyere enn i fjor, men siden vi har redusert forventet fellingsprosent tror vi at dette skal være et mer realistisk mål.

Siden vi nå har forskjellig mål for bestandsutvikling i nord og sør for Blåsjø må vi for første gang på mange år operere med to ulike minsteareal. I sør ønskes det en fortsatt bestandsvekst og minstearealet holdes uendret fra i fjor på 5,0 km². I nord ønsker man å stabilisere bestanden på ca 2000 dyr. For å oppnå det halveres minstearealet i forhold til i fjor og settes til 2,5 km². Dette gir en samlet kvote på 1612 dyr. Det er fremdeles et mål å øke bestanden noe.

Det er nå en klar målsetting å øke andelen av storbukk i bestanden for å få mer dyr ut i randområdene. Vi må derfor felle en mindre andel, og helst et mindre antall voksen bukk. Andelen frikort reduseres noe i sør, mens den omtrent halveres i nord siden minstearealet halveres der. Kortfordelingen i % fastsettes som følger:

	Frie dyr	Simle/ungdyr	Simle	Kalv
Nord	8	17	25	50
Sør	10	15	25	50

Dette medfører at man i sør får et lavere antall frikort enn tidligere. I nord får man en lavere andel frikort enn i fjor, men kvoten dobles. Dette medfører at man i nord får samme antall frikort som i fjor. Hvis vi hadde brukt samme andel fridyr i nord som i sør ville antall skutte voksne bukker ha økt.

Samjakt

Dersom fellingsprosenten blir som forutsatt vil den kvoten som er fastsatt medføre en bestandsvekst i sørområdet. Det vil imidlertid være en stor fordel dersom en betydelig andel kort flyttes fra sør til nord. Resultatet fra jakta de siste årene viser at samjakt har bidradd til at andelen felte dyr i nord har økt i forhold til i sør. SRV har anslått at 150-200 kort fra lagets **medlemmer** i randområdene vil bli brukt på samjakt i år. Villreinlaget oppfordrer sterkt til at lagets medlemmer legger til rette for å flytte kort fra sør til nord.

Avskytingsplan for Setesdal - Ryfylke villreinområde 2014

Forutsetninger avskytingsplan 2014:

Fellingsmål: 500 dyr

		Nord	Sør
Minsteareal:		2,5 km ²	5,0 km ²
Kortfordeling:	F	8 %	10 %
	S/U	17 %	15 %
	S	25 %	25 %
	K	50 %	50 %

Forventet felling: 31 %

Lag	Areal km ²	Sum	Tildelte dyr S-R 2013				Forventet felt	
			F	S/U	S	K	Tot.	Bukk
Odda	159	63	5	11	16	32	20	2
Suldal	802	320	26	55	80	160	99	10
Vinje	227	90	7	15	23	45	28	3
Bykle	688	275	22	47	69	138	85	9
Sum Nord	1877	748	60	128	188	375	232	24
Bykle	105	21	2	3	5	11	7	1
Valle	480	96	10	14	24	48	30	4
Sirdal	746	149	15	22	37	75	46	6
Forsand	305	60	6	9	15	30	19	2
Hjelmeland	515	103	10	15	26	52	32	4
Gjesdal	40	8	1	1	2	4	2	0
Bygland	544	108	11	16	27	54	33	4
Åseral	394	78	8	12	20	39	24	3
Kvinesdal	441	88	9	13	22	44	27	4
Hægebostad	76	15	2	2	4	8	5	1
Njardarheim	634	138	13	21	35	69	43	5
Sum Sør	4279	864	86	131	217	434	268	35
Sum S-R	6156	1612	146	258	405	809	500	59